

ઘાસચારો

પ્રશ્ન: ઘાસચારાનાં કયા કયા પાકોનું વાવેતર કરી શકાય?

જવાબ: ઘાસચારાનાં વિવિધ પાકો જેવા કે ઘરફ (ગુજરાત ઘરફ-૧), અંજન (પુસા યલો અંજન), મારવેલ (ગુજરાત મારવેલ ઘાસ-૧), શણિયાર (ગુજરાત શણિયાર-૧), જીજવો, ધામણ, હેમેટા અને કલાઈટોરીયાનું વાવેતર કરી શકાય.

પ્રશ્ન: ઘાસચારાનાં પાકોનું કેવા પ્રકારની જમીનમાં વાવેતર કરી શકાય?

જવાબ: ઘાસચારાનાં પાકોનું વિવિધ પ્રકારની જમીનમાં વાવેતર કરી શકાય છે. જેમ કે ઘરફ માટે ડુંગરાળ, પથ્થરવાળી અને રેતાળ જમીન, અંજન માટે રેતાળ, ગોરાડુ, લાલ, મધ્યમ કાળી અને સારી નિતારવાળી જમીન, મારવેલ માટે રેતાળ, ગોરાડુ અને મધ્યમ કાળી જમીન કે જેનો નિતાર સારો હોય તેવી જમીન અને શણિયાર માટે ડુંગરાળ અને ઢાળ વાળી જમીન વધુ માફક આવે છે.

પ્રશ્ન: ઘાસચારાના પાકો માટે જમીનની તૈયારી કેવી રીતે કરી શકાય છે?

જવાબ: પડતર જમીનને હળથી ખેડી, કરબની ખેડ કરી, સમાર મારી, બે વખત આડી ઉભી ખેડ કરી જમીનની તૈયારી કરી શકાય.

પ્રશ્ન: ઘાસચારાના પાકો માટે વાવણીનો સમય તેમજ બીજ દર વિશે માહિતી આપશો?

જવાબ: બિનપિયત ઘાસની વાવણી જૂન-જૂલાઈ માસમાં પ્રથમ વરસાદે તેમજ ફેર રોપણી જૂનની શરૂઆતમાં કરવી.

ક્રમ	ઘાસચારા પાકનું નામ	બીજ દર(કિગ્રા/હેક્ટર)	અંતર
૧	અંજન	૨ થી ૩	૬૦×૭૫ સે.મી.
૨	શણિયાર	૫	૫૦×૨૫ સે.મી.
૩	જીજવો	૫	૫૦×૨૫ સે.મી.
૪	ધામણ	૫	૬૦×૬૦ સે.મી.
૫	ઘરફ	૫	૪૫×૩૦ સે.મી.
૬	હેમેટા	૮ થી ૧૦	૪૫×૩૦ સે.મી.
૭	કલાઈટોરીયા	૮ થી ૧૦	૪૫×૩૦ સે.મી.
૮	મારવેલ	૧, ૬૦, ૦૦૦ થી ૨, ૫૦, ૦૦૦ મુળવાળી ફુટ ૧૦ સે.મી.	

પ્રશ્ન: ઘાસચારાના પાકો માટે છાણીયા તેમજ રાસાયણિક ખાતર કેટલું વાપરવું જોઈએ?

જવાબ: ઘાસચારાના પાકો માટે પ્રતિ હેક્ટર ૧૦ થી ૧૫ ટન છાણીયું ખાતર તેમજ નીચે જણાવ્યા પ્રમાણેનું રાસાયણિક ખાતર વાપરવું જોઈએ.

ક્રમ	ઘાસચારા પાકનું નામ	એન:પી: કે (કિગ્રા/હેક્ટર)
૧	અંજન	૧૦:૨૫:૦૦
૨	શણીયાર	૪૦:૦૦:૦૦
૩	જીંજવો	૩૦:૦૦:૦૦
૪	ધામણ	૩૦:૧૦:૧૦
૫	ધરફ	૪૦:૧૦:૧૦
૬	હેમેટા	૨૦:૪૦:૦૦
૭	ક્લાઈટોરીયા	૨૦:૪૦:૦૦
૮	મારવેલ	૩૦:૦૦:૦૦ (બે હપ્તામાં)

પ્રશ્ન: ઘાસચારાના પાકો માટે પિયતની વ્યવસ્થા કેવી રીતે કરવી જોઈએ?

જવાબ: ઘાસચારાના પાકો સામાન્યરીતે બિન પિયત (વરસાદ આધારીત) તરીકે વાવવામાં આવે છે છતાં જો સગવડતા હોય તો ભેજની અછતના સમયે પિયત આપવું.

પ્રશ્ન: ઘાસચારાના પાકો માટે કઈ કઈ પાછલી માવજતો કરવી જોઈએ?

જવાબ: ઘાસચારાના પાકોમાં શક્ય હોય તો એક થી બે વખત અંતર ખેડ તેમજ નિંદામણ કરવું.

પ્રશ્ન: ઘાસચારાના પાકોની કાપણી કયા સમયે કરવી જોઈએ?

જવાબ: સામાન્ય રીતે બધા જ ઘાસચારાના પાકોની કાપણી ઓક્ટોબર માસમાં એટલે કે વાવણી પછી ચાર માસે અને મારવેલ ઘાસની કાપણી વાવણી પછી ૯૦ થી ૧૦૫ દિવસે કરવી જોઈએ.